

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Liiketaloustiede: laskentatoimi	Päivämäärä	2.12.2004
Tekijä	Hanna Karlsson	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	97
Otsikko	Corporate governance ja valvonta osakeyhtiössä		
Ohjaajat	KTL Asta Manner; KTM, KHT Jari Meisaari		

Tiivistelmä

Tutkielman tavoitteena on selvittää, mitä corporate governance tarkoittaa ja miten valvonta on järjestetty lain, suositusten, teorian ja ammattikirjallisuuden mukaan corporate governance -järjestelmässä osakeyhtiössä. Käsitteen konkretisoimiseksi corporate governance ja valvontajärjestelmät jaetaan työssä sisäiseen ja ulkoiseen corporate governanceen.

Tutkielma on käsitteanalyttinen ja deskriptiivinen. Lähteinä on käytetty suomalaista osakeyhtiötä koskevaa keskeistä lainsäädäntöä, Suomen listayhtiöiden corporate governance -suositusta, muita suomalaisia ja kansainvälisiä suosituksia, tieteellisiä artikkeleita, taloushallinnon ja tilintarkastuksen ammattilehtiä sekä corporate governanceen liittyviä muita julkaisuja. Internetistä on haettu ajan-kohtaisia kotimaisia lakityöryhmäraportteja, EU-raportteja, kansainvälisiä suosituksia sekä muita selvityksiä. Tutkielmaa varten on tehty kaksi haastattelua. Toinen haastateltava oli CIA-tutkimuksen suorittanut sisäinen tarkastuksen johtaja ja toinen haastateltava KHT-tilintarkastaja.

Corporate governancea tutkitaan pääasiassa kahden teorian avulla: perinteisen agenttiteorian ja teorian yrityksestä sopimusten (sidosryhmien) verkostona.

Työn tuloksena sisäiseen corporate governanceen kuuluivat asianmukaiset palkitsemisjärjestelmät, avoin yrityskulttuuri ja rehelliset arvot, osakeyhtiölain ja yhtiön liiketoiminnan laadun ja laajuuden mukaiset sisäiset toimielimet ja tehtävien jako (hallitus, hallintoneuvosto, toimitusjohtaja, muu johto, hallituksen valiokunnat, sisäinen tarkastus) sekä toimiva ja tehokas sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Päävastuu hyvästä corporate governancesta ja valvonnasta on yrityksen sisällä.

Ulkoiseen corporate governanceen kuuluivat yhtiön avoin ja läpinäkyvä tiedottaminen omistajille ja muille sidosryhmille, yhteiskuntavastuullinen toiminta, lakien, suositusten ja muiden sääntöjen noudattaminen, aktiivinen omistajien ohjaus sekä riippumattoman ja ammattitaitoisen tilintarkastajan valvonta.

Johtopäätöksenä havaittiin, että keskeinen corporate governance -ongelma Suomessa, jossa omistus on keskittynyttä, ei ole agenttiteorian mukainen johdon ja omistajien välinen intressiristiriita, vaan kontrolloivista omistajista johtuva vähemmistöosakkeenomistajan aseman turvaaminen. Omistajarvoajattelun rinnalle on yrityksissä noussut yhä laajempi sidosryhmien etujen huomioiminen ja yhteiskuntavastuullisuus, jotka näkyvät yrityksen arvoissa, pidemmän tähtäimen toiminnassa ja laajemmassa raportoinnissa.

Valvonnassa keskeistä ovat toimivan johdon ja hallituksen eriyttäminen, riippumattomat hallitusjäsenet, tarkastusvaliokuntatyöskentely, valvontakulttuuri, sisäinen tarkastus, avoin ja läpinäkyvä tiedottaminen, suora omistajaohjaus sekä riippumattoman tilintarkastuksen turvaaminen.

Asiasanat	corporate governance, valvonta, osakeyhtiöt
Muita tietoja	